

Vergaderjaar 2024–2025

24 170

Gehandicaptenbeleid

32 820

Nieuwe visie cultuurbeleid

Nr. 355

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2025

Bijgaand vindt u de rapportage over het Kennispunt Toegankelijke Cultuur. Deze rapportage is opgesteld door de ontwerp bureaus Greenberry en Zeewaardig. In de Kamerbrief «Toegankelijkheid in de culturele en creatieve sector voor mensen met een beperking»¹ heeft mijn ambtsvoorganger staatsecretaris Uslu, aangekondigd kennis, kunde en handvatten over toegankelijkheid in de culturele sector te bundelen in een kennispunt. De noodzaak hiertoe werd extra benadrukt door moties Werner (Kamerstuk 36 200 XVI, nr. 70² en Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 42³).

De afgelopen jaren is samen met ervaringsdeskundigen, belangenorganisaties, culturele organisaties, het Ministerie van OCW onder begeleiding van ontwerp bureau's Greenberry en Zeewaardig een ontwerpende aanpak een co-creatief proces doorlopen.

In de Kamerbrief «stand van zaken moties en toezeggingen Cultuur⁴» heeft mijn ambtsvoorganger Uslu uitleg gegeven over de eerste stappen richting dit kennispunt. Inmiddels is het proces vergevorderd en heeft dit geleid tot een voorstel voor een Kennispunt Toegankelijke Cultuur, dat uit verschillende onderdelen bestaat.

Bijgaande rapportage omschrijft de stappen die tot nu toe zijn gezet in de ontwikkeling en bevat een implementatieadvies voor het vervolg van het daadwerkelijke Kennispunt Toegankelijke Cultuur. In deze brief vertel ik u

¹ Kamerstukken II 2022/23, 24 170, nr. 265

² Verzoekt de Minister van VWS, in samenspraak met vertegenwoordigende organisaties van mensen met een handicap en in het verlengde van de met betrekking tot het VN-verdrag Handicap, een meerjarige nationale strategie voor mensen met een handicap te ontwikkelen en in de strategie vast te leggen bij wie deze het beste bestuurlijk geborgd kan worden.

³ Verzoekt de regering om, samen met het op te richten kennispunt, een start te maken met een handreiking waarin wordt vastgesteld wat er nodig is om fysieke toegang tot cultuur te garanderen, en de Kamer daarover voor de zomer van 2023 te informeren.

⁴ Kamerstukken II 2022/23, 32 820, nr. 500

hoe ik het advies verder ga uitvoeren waarbij ik € 500.000 heb gereserveerd voor de implementatie en uitvoering van de plannen.

Voorstel voor het kennispunt toegankelijke cultuur

Het Kennispunt Toegankelijke Cultuur is bedoeld om instellingen in de cultuursector handvatten te bieden hoe zij toegankelijker en inclusiever kunnen worden voor onder andere mensen met een beperking.

Hieronder vindt u een beknopte omschrijving van de voorgestelde onderdelen waaruit het Kennispunt Toegankelijke Cultuur kan worden opgebouwd:

1. **De Digitale Toolbox:** een online gids in de vorm van een platform voor culturele organisaties die willen werken aan toegankelijkheid. Het platform biedt praktische tips, trainingen en voorbeelden om toegankelijkheid te realiseren.
2. **Het Loket:** een online marktplaats waar culturele organisaties en toegankelijkheidsexperts elkaar kunnen vinden. Organisaties met specifieke vragen kunnen hier naartoe om experts te vinden, terwijl experts hun kennis en diensten kunnen aanbieden. Door vraag en aanbod te koppelen en kennis te centraliseren, maakt Het Loket toegankelijkheid eenvoudiger, effectiever en het verbinden van vraag en aanbod schaalbaar.
3. **Het Kennispunt op Locatie:** een initiatief dat kennis over toegankelijkheid rechtstreeks naar culturele instellingen brengt. Door middel van regionale evenementen, zoals lezingen, workshops en discussies, geïnitieerd vanuit culturele instellingen wordt een platform geboden om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en best practices te verspreiden.
4. **Het Gesprekspunt:** Door middel van dit fysieke object, dat geplaatst kan worden op congressen, evenementen en bijeenkomsten als een soort stand, kunnen culturele organisaties, ervaringsdeskundigen en bezoekers met elkaar in gesprek gaan over hoe de cultuursector inclusiever kan worden. Het Gesprekspunt is een manier om informatie over toegankelijkheid op een laagdrempelige manier over te brengen waardoor er ruimte ontstaat voor een open dialoog.

Naast de hierboven genoemde onderdelen is in een eerder stadium van het ontwerptraject **De Toegankelijkheidsradar** uitgewerkt door de ontwerp bureaus. *De Toegankelijkheidsradar* moet voor mensen met een beperking inzichtelijk maken bij welke organisaties en instellingen zij van cultuur kunnen genieten. Dit concept kwam voort uit de eerste ronde van gesprekken met ervaringsdeskundigen. Omdat het Kennispunt primair bedoeld is voor instellingen in de cultuursector en niet zozeer voor publiek met een beperking is voor dit ontwerp onderdeel geen implementatieadvies opgenomen. Dat zou gelet op de complexiteit ook nader onderzoek vergen. Wel zijn in het advies scenario's voor de toekomst opgenomen.

Implementatie en vervolg

Het is mijn voornemen om de vier hierboven genoemde onderdelen op basis van het implementatieadvies van Greenberry en Zeewaardig nu te laten landen op een voor de cultuursector logische en makkelijk vindbare plek. Voor wat betreft de ontwikkeling van *De Toegankelijkheidsradar* beraad ik mij nog op de in het rapport geschetste scenario's, waarbij voor mij een belangrijk uitgangspunt is dat de initiatieven rond toegankelijkheid en inclusie door de sector zelf worden ontwikkeld. Zoals in het rapport ook wordt aangegeven, zijn er al vanuit de sector initiatieven om voor bezoekers de toegankelijkheid inzichtelijk te maken. Ik zal deze ontwikkelingen goed in de gaten houden en instellingen stimuleren hoe zij

gezamenlijk een dergelijk instrument verder kunnen ontwikkelen. Daarbij zie ik toegankelijkheid als breed begrip. Iedereen moet toegang kunnen hebben tot cultuur. Organisaties en instellingen moeten inclusief zijn voor iedereen in de samenleving. Fysieke en cognitieve toegankelijkheid zijn daar een onderdeel van.

Voor het implementeren van de vier onderdelen uit het implementatieadvies ga ik in gesprek met bestaande organisaties die in de culturele sector al bekendheid genieten op het vlak van kennisdeling over het toegankelijker maken van organisaties en instellingen om te zorgen dat de instrumenten snel kunnen worden uitgewerkt en breed beschikbaar komen voor de sector. Het zou mooi zijn als de verschillende onderdelen van het ontwerp zoveel mogelijk geïntegreerd kunnen worden in het al bestaande aanbod van de toekomstige organisatie die het ontwerp verder gaat implementeren.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
E.E.W. Bruins